

A kétszáz éves Rókus újjászületik

Gyógyítás és építkezés

„A kórház építkezése a Szent Rókus kápolna mellett a magyar kir. kamara 1777. évi október 24-én Pozsonyban kelt leirata alapján folytatott tárgyalások eredményeképpen, Jung József terve szerint, 1781. május 31-én kezdődött... Teljes 17 esztendőre volt szükség, amíg befejezték, közben azonban 14 évig szünetelt a munka, mert a helytartó tanácstól az építési engedélyt csak 1794-ben kapták meg” — írja dr. Hollán Henrik, A Rókus Kórház története című könyvében.

Két évszázad — felújítás nélkül

A 200 éves intézmény felett alaposan eljárat az idő, anélkül, hogy ez idáig egyszer is felújították volna.

— A cölöpverő gépek éjjel-nappali döngése e szerint afféle aláfestő zene a gyógyításhoz? — kérdezem dr. Rigó János főigazgató főorvost, akit szemmel láthatóan megedzett már a négy-öt éve folyó rekonstrukció.

— A nehezén — ezen a hatalmas zajjal járó alapozási munkán — néhány héten belül túlleszünk — mondja. — Az új pavilon számára készül az alapzat, s nincs olyan ablaka a kórháznak, ahová három hónapon át ne ért volna el a cölöpverők hangja. Mindenkitől fokozott türelmet kíván az építkezés.

Akad még ilyenből tartalék a Rókus szétvert és összefoltozott falai között?

Mert úgy gyógyítani és keresni a gyógyulást orvosnak, betegnek, miközben építési terület a kórház, felér a csaknem teljesíthetlennel. Mégis — más megoldás híján — egyedüli lehetőségnek kínálkozik ez most nemcsak a Rókus, hanem csaknem valamennyi rekonstrukcióra szoruló egészségügyi intézmény számára. Kórházaink javarészt régiek, új, nagy egészségügyi komplexumok pedig nem épülnek a közeljövőben. Nem véletlen, hogy az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága is napirendre tűzte a közelmúltban a kórházak felújításával járó gondokat. Pest megye vezetői pedig havonta beszámoltatják a munkák menetéről az építőket és a kórház vezetését. A lehetetlennek látszó feladathoz mentőcsapatok jelentkeztek innen is, onnan is.

— A munka eddig a tervek szerint alakult — mondja a kórház-igazgató. — Az építkezés annak idején úgy indult: kevés a pénz, legfeljebb csak állagmegóvásra telik. De kaptunk egy szépen hangzó ígéretet is, „ha majd lesz még egy kis pénz, gondolunk rátkok...”. Amikor aztán Kerepestársán felépült az új megyei kórház, a jó gazdálkodás a mi konyhánkra is hozott valamit. Így felgyorsulhatott a munka, s egyszeriben nem toldozásról, foltozásról, hanem rekonstrukcióról beszélhettünk. Sőt, egy új szárny

építését is tervbe vehettük, amelyben modern konyhát és éttermet is berendezhetünk.

Ennek az új szárnynak az alapját döngölik most a gépek. A négy ütemre tervezett felújítás első szakasza befejeződött. A Corvin Áruházra néző kórházi szárny 53—53 ágyas sebészetének és belgyógyászatának, valamint az in-

tenzív osztálynak a betegei legfeljebb már csak az ideszűrődő zajt érzékelik; az építkezés alatt a gyógyítás zavartalanul folyik. A második ütem a Rákóczi úti oldal. Itt 1982 őszére 80 belgyógyászati, illetve 90 sebészeti ágy fogadhatja a betegeket. A harmadik ütem az új szárny programja: a rekonstrukció miatt az innen-onnan, kényszerűsügből „leszipegetett” ágyakat — összesen 120-at — nyерik vissza vele. A hatalmas kórtermekből néhány személyes betegszobákat ugyanis csak ezen az áron lehet kialakítani. A negyedik ütem a Stáhly utcai rész, ahol az igazgatási, gazdasági és gondozói részleg újul meg. Két esztendő múlva kezdődik itt a munka. Eddig évente 100 milliót nyeltek el a 200 éves falak, s ilyen arányú a további költségvetés is.

Az udvaron át a röntgenbe

Az I. belosztályon — a 630 ágyas kórház első újjászületett részlegében — Forgács Lászlóné, Olasz Katalin és Antal Lajosné már megszokta a vakítóan fehér falakat, az új típusú ablakszemeket, a kitágított előtereket és vizsgálókat. Szinte zavartan keresgélnek a szót, hogyan és mivel dicsekedjenek.

— Könnyebb tisztaságot tartanunk — néz végig a frissen burkolt folyosón Forgácsné.

— A nagyobb vizesblokkok, a fürdőszobák rendkívül megkönnyítik a betegek gondozását, és így a mi munkánkat is — teszi hozzá Antalné.

A felújítási időszaknak még alig az első negyedén jutott túl a kórház. A zavaró körülmények

máris szembetűnnek, ha innen, az újjászületett osztályról átfordulunk egy másik folyosóra. Ez gyakran nem is egyszerű; befalazott ajtókhöz érünk, ahol vagy a fal mögötti építési terület miatt kellett ezt az átmeneti akadályt emelni, vagy így lehetett csak egy-egy ideiglenes vizsgálósobát teremteni. A nemrég korszerűsített radiológia is — „tájkép csata után”. Alig adták át, máris szét kellett verni a mennyezetet, egy hibás fűdélem cseréje miatt. A rekonstrukciók örök gyermekbetegségétől, hogy menet közben meglepetések borítják fel az eltervezett munkamenetet, a kórházak rekonstrukciója sem mentes. Az egyetlen épületen belül is háromfelé szakadt kórház egyik osztályáról a másikra csak a felvonulási területnek használt udvaron át juthatnak el az emberek. Például a röntgenbe is, ahová legtöbbször tolókocsin kell vinni a beteget...

Az ugyancsak a Rókus falai között zajló járóbeteg-rendelés még nehezebb időket él át. Kétszáz ezer ember ellátásáért felelős az intézmény. Olyan betegek gyógykezeléséért, akik az agglomeráció százféle irányában fekvő településeiről utazgatnak Budapestre. Az új pavilon ugyan hat munkahelyes szakorvosi rendelőt is ígér, de addig a receptre itt is, mint a többi megújuló kórházi részen, a gyógyszer mellé csak a türelmet írhatják fel a Rókus kötelékébe tartozó betegeknek.

Érv a türelem mellett

Mindezeket a dolgokat jól ismerik a Pest megyei Tanács egészségügyi osztályának vezető munkatársai, dr. Zádor András és dr. Laczkó György.

— A Rókus Kórház rekonstrukciójával egy időben olyan intézkedések születtek a megyében, amelyekkel megpróbáltunk enyhíteni a feszültségeken. Dabason, Pilisvörösváron például új szakrendelő nyílt nemrégiben. Erdén, Gyálon, Dunakeszin pedig bővítik a meglévőket. Budaörsön újat építenek, és a Rókus testvér-intézményében, a Tárogató úti kórházban is nagy rekonstrukciók folynak.

A VI. ötéves tervben több mint egymilliárd forintot költenek Pest megyében egészségügyi beruházásokra. Nem kerülnek lyukas zsákba ezek a forintok. A megye 1 millió 975 ezer lakosával számolva — az elmúlt két ötéves tervidőszakban épült ceglédi, váci, kerepestarcsai új kórházak ellenére — 10 ezer emberre alig 35,7 kórházi ágy jut, ami az országos átlag alatt van. A rekonstrukció során „kigazdálkodott” új kórházi pavilonokban elhelyezett kórházi ágyak ára viszont lényegesen olcsóbb, mintha azokat egy újonnan épített kórházban teremtenék meg.

Ez az egyetlen — bár meggyőző — érv a türelem mellé.

Légrády Eszter